

ملک سلیمان

محمد علی انصاری

انصاری، محمد علی، ۱۳۴۳ -

ملک‌آ سلیمان / محمد علی انصاری. - مشهد: بیان هدایت نور، ۱۳۸۳.

۱۵۹ ص.

ISBN 964 - 8472 - 06-X

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

۱. مدیریت (اسلام). ۲. مدیریت (اسلام). - جنبه های قرآنی. ۳. مدیریت

(اسلام). - احادیث، الف. عنوان.

۲۹۷/۶۵۸

BP ۲۳۲ / ۶۷ / الف ۸ م

۴۲۱۴۸ - ۸۳ م

کتابخانه ملی ایران

ملک‌آ سلیمان

محمد علی انصاری

چاپ اول / اسفند ۱۳۸۳

۲۵۰۰ نسخه / رفقی

چاپ: کامیاب

۱۱۰۰ تومان

شابک: X - ۰۶ - ۸۴۷۲ - ۹۲۴

حق چاپ محفوظ است

انتشارات بیان هدایت نور

دفتر مرکزی: مشهد - بلوار سجاد - خیابان فرهاد ۲۲.

تلفن: ۷۶۳۶۹۷۹ - ۵۱۱

فهرست مطالب

۷	سخن آغازین
(۱۱ - ۳۸)	گفتار اول
۱۲	محورهای چهارگانه ارتباط در قرآن
۱۸	جایگاه مدیریت در قرآن
۳۷	مآخذ
(۳۹ - ۷۰)	گفتار دوم
۴۰	سرفصل‌های پنجگانه
۴۰	(۱) آیات عقاید
۴۰	(۲) آیات الاحکام
۴۰	(۳) آیات اخلاقی
۴۰	(۴) قصص و تاریخ قرآن
۴۰	(۵) حکمت‌ها و مثال‌های قرآنی
۴۱	ویژگی‌های تاریخ و قصص قرآن
۴۸	اصل تفقّد و نظارت
۵۴	اصل تنبیه و تشویق (انذار و بشارت)
۵۶	اول - قاطعیت
۵۷	دوم - تنوع
۵۷	سوم - تناسب
۵۸	اصل تکریم و تشخّص

- ۵۹ اول) فرصت مشارکت
 ۶۰ دوم) اظهار رأی و نظر
 ۶۰ سوم) نتیجه تکریم صداقت و امانت است.
 ۶۶ اصل تحقیق و تفحص
 ۶۷ الف) دقت
 ۶۷ ب) سرعت
 ۶۹ مآخذ

گفتار سوم (۷۱ - ۱۰۲)

- ۷۴ اصل آموزش و تعلیم مستمر
 ۷۸ اصل ضرورت تحصیل مهارت‌های شخصی
 ۸۱ تحمل
 ۸۵ تسهیل
 ۸۶ تفهیم
 ۸۹ اصل صراحت و ادب
 ۹۶ اصل عزت و شرافت
 ۱۰۰ مآخذ

گفتار چهارم (۱۰۳ - ۱۳۴)

- ۱۱۸ اصل ابراز و اتخاذ عکس‌العمل مناسب
 ۱۲۲ اصل ارزیابی و ایجاد رقابت سالم
 ۱۲۶ اصل ارزش‌گذاری و شایسته‌سالاری
 ۱۳۲ مآخذ

گفتار پنجم (۱۳۵ - ۱۶۰)

- ۱۳۶ اصل دوری از غرور و توهم
 ۱۴۳ اصل کتمان و پوشیده‌کاری
 ۱۴۹ اصل هدف‌گذاری
 ۱۵۸ مآخذ

سخن آغازین

پیامبران بزرگ الهی انسان‌های کاملی هستند که در حوزه اندیشه و عمل اسوه‌های بی‌بدیلی برای بشریت محسوب می‌گردند از این رو تأمل و کنکاش در سیره و رفتارها و گفتارهای این پیام‌آوران هدایت و رحمت، این سالکان اصل و معلمان صاحب‌دل، بهره‌های وافری را به ارمغان می‌آورد. از جمله حیطه‌های هنرنمایی این متفکران وارسته، عرصه مدارا و مدیریت است که در حیات اجتماعی این بزرگان به شکل باشکوهی بروز و تجلی یافته است. ماورای شأن رهبری این خیل قدسی، آموزه‌های تدبیری این کامیابان در به نظم و نسق درآوردن منابع طبیعی و انسانی و سامان بخشیدن و التیام هدفمند آن در سیر به سوی مقصد عالی آفرینش، بسیار شگفت و قابل توجه است. از سویی صادق‌ترین راوی حال و حکایت این سفیران ملک‌خدایی، قرآن کریم است که در نهایت خلوت و اوج جذابیت گزیده‌های نافع و کارآیی از حیات طیبه این اولیاء حق را به تصویر کشیده است که با

هوش ورزی و تفتن جدی می‌توان دریافت که این قوم به انصاف مدیران سترگ بلندای تاریخ بشریت‌اند و شناخت ارزش‌ها و روش‌های مورد اعتماد و عمل ایشان به خصوص در شاخه مدیریت بحران می‌تواند نویدبخش آثار و آرمان‌های مبارکی باشد.

خوشبختانه در سال‌های اخیر در میان صاحب‌نظران دانش مدیریت در شرق و غرب و به علت انسداد نسبی در پاره‌ای از موضوعات رغبت و میلی مقبول برای واخوانی بیشتر این سوابق و کارنامه‌های درخشان ایجاد شده است که منجر و منتهی به ارائه تحقیقات و مکتوباتی نیز گردیده است که از این دست می‌توان به کتاب ارزشمند «Leadership by the book» به قلم آقای کن بلانچارد اشاره نمود که بر مبنای شناخت راز و رمزهای مدیریت و رهبری موفق حضرت عیسی بن مریم (ع) به رشته تحریر درآمده است. (این اثر با عنوان هرم معکوس به فارسی ترجمه گردیده است).

نظر به این که قریب ده سال است که در دانشگاه فردوسی مشهد درس «مبانی مدیریت اسلامی و الگوهای آن» را ارائه می‌نمایم و همچنین به فضل الهی توفیق دیرینه انس و پرداختن مستمر به تفسیر قرآن کریم نصیب بوده است لذا از دیرباز راغب ورود به این عرصه خطیر بوده‌ام؛ البته در کتاب نوشته شده برای همین درس اشاراتی هر چند مختصر در این خصوص گنجانده شد و در ارائه مباحث تفسیر نیز حتی‌المقدور از این مقوله غافل نبوده‌ام. در تابستان همین سال به دعوت دانشگاه علوم پزشکی شیراز توفیق رفیق گردید تا دوره‌ای را با عنوان «آموزش اصول مدیریت قرآنی» در جمع هیأت رئیسه و مدیران ارشد این دانشگاه برگزار نمایم. با توجه به زیبایی و غنای فوق‌العاده

ماجرای حضرت سلیمان در قرآن کریم و همچنین انگیزه حضور در شهر و تربت «شمس الدین محمد حافظ شیراز» چنین مقرر شد که اصول ملک سلیمان را بررسی نماییم تا به گفته خواجه هم وقتی نهاده شود که فرمود:

دلم از وحشت زندان سکندر بگرفت

رخت بریندم و تا ملک سلیمان بروم

ماحصل آن نشست و بررسی قسمتی از سیر سلیمان در سوره نمل (آیات ۱۵ الی ۴۴) ارائه چهارده اصل از اصول مدیریت قرآنی گردید که با اقبال و قبول چشمگیر دوستان و همکاران مواجه شد. همان جا معاونت محترم دانشگاه پیشنهاد تدوین و انتشار این مجموعه را مطرح نمودند لیکن به خاطر تعلق و انس اینجانب به عزیزان سخت کوش و دلسوزم در مؤسسه فرهنگی بیان هدایت نور بار تدوین و ویرایش این اثر نیز چون همیشه بر دوش ایشان نهاده شد که این نوبت هم مرا رهین لطف نمودند. به هر تقدیر این مجموعه دستاورد همان گردهمایی مبارک حوالی تربت خواجه شیراز است که به حق گفت:

عشقت رسد به فریاد ار خود به سان حافظ

قرآن زبر بخوانی در چهارده روایت

امید دارم این مجموعه که شاید در نوع خود منحصر به فرد می‌نماید، مقبول حضرت دوست واقع گردد و سرآغازی باشد برای استفاده فزونتر همگان به خصوص آنانی که به نوعی دلمشغول مقوله مدیریت‌اند، از این ساحت قرآن کریم نیز بهره‌مند گردند.

مشهد مقدس - محمد علی انصاری

زمستان ۱۳۸۳